

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 51/07-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. P. F., K., pre namietané porušenie jeho základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 Ústavy Slovenskej republiky postupom súdneho exekútora JUDr. M. F. pri vykonaní exekúcie vypratáním bytu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex 709/2002, Slovenskej komory exekútorov a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v súvislosti s prešetrením jeho sťažností týkajúcich sa označeného exekučného konania, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. P. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. februára 2007 doručená sťažnosť Mgr. P. F., K. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ústavy postupom

súdneho exekútora JUDr. M. F. pri vykonaní exekúcie vypratáním bytu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex 709/2002, Slovenskej komory exekútorov (ďalej len „komora“) a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) v súvislosti s prešetrovaním jeho sťažností týkajúcich sa označeného exekučného konania.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že na základe rozsudku Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 Co 138/98 z 30. júla 1998 bol povinný vypratať byt na M. v K. a presťahovať sa do náhradného bytu na L. v K. Podľa vyjadrenia sťažovateľa na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu bolo exekučné konanie pôvodne vedené u súdneho exekútora JUDr. J. B. pod sp. zn. Ex 2164/98, ale keďže z jeho strany došlo k nečinnosti, oprávnený požiadal o zmenu súdneho exekútora. Na základe toho bol vykonaním exekúcie poverený súdny exekútor JUDr. M. F. (ďalej len „súdny exekútor“). Exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. Ex 709/2002.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že exekúcia vypratáním bytu sa mala na základe exekučného príkazu vydaného súdnym exekútorom uskutočniť 8. júla 2003. Podľa jeho vyjadrenia došlo medzi ním a súdnym exekútorom k dohode, že byt dobrovoľne vyprace do 2 týždňov. Sťažovateľ uviedol, že náhradný byt nespĺňal kritéria, ktoré by mu umožňovali dôstojné bývanie, pretože sa doň nezmestila ani 1/10 jeho nábytku. Podľa udania sťažovateľa sťahovanie takýmto spôsobom prebiehalo do 12. júla 2003.

K namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľ okrem iného uviedol: *„Dňa 14. 07. 2003 (v pondelok) v mojej neprítomnosti a bez predchádzajúceho upozornenia súdny exekútor JUDr. M. F. násilne vnikol do bytu. Neurobil žiaden záznam o tom, že začal s výkonom exekúcie a ani neurobil ani súpis vypratávaných vecí, čím svojím konaním porušil Ústavu SR, čl. 16, ods. 4 a čl. 21. Nábytok i veci osobnej potreby mi premiestnil do iného bytu a tento zapečatil, čím mi svojím činom svojvoľne zabránil užívať veci každodennej potreby, a to aj napriek dohode, že do 2 týždňov vypracem byt. Na vyžiadanie mi odmietol veci vydať, argumentoval tým, že si musím zobrať všetko naraz. Týmto svojím konaním porušil Ústavu SR, čl. 20. Neskôr naše veci znovu premiestnil a listom zo dňa 6. 10. 2003 mi oznámil, že veci premiestnil do skladov na T.*

O sťahovaní sme opäť neboli informovaní a súpis premiestňovaných vecí nebol vykonávaný. V uvedených skladoch bol náš nábytok umiestnený tak nezodpovedne, že mi vznikla škoda na nábytku vo výške cca 500 000 Sk.“

Keďže sťažovateľ nebol spokojný s uvedeným postupom súdneho exekútora, obrátil sa na komoru, ktorá sa podľa jeho názoru nevysporiadala s jeho námietkami a postup súdneho exekútora hodnotila ako správny. Po obdržaní stanoviska z komory sťažovateľ žiadal ministerstvo spravodlivosti o prešetrenie postupu komory v súvislosti s vybavením jeho sťažnosti na postup súdneho exekútora. Podľa názoru sťažovateľa sa ani ministerstvo spravodlivosti dostatočne nezaoberalo jeho námietkami.

Nezákonnosť postupu exekučného konania vidí sťažovateľ vo viacerých skutočnostiach, napr. v tom, že súdny exekútor vykonával exekúciu nie v dňoch 8. júla 2003, či 17. júla 2003, ale 14. júla 2003; že pri exekúcii nebol prítomný zástupca obce tak, ako to stanovuje zákon; že 14. júla 2003 boli policajné orgány prítomné len preto, že ich súdny exekútor zavolať po jeho nečakanom príchode, a v tom, že neexistuje zápisnica o priebehu vypratávania bytu ani súpis vecí, ktoré boli predmetom exekúcie vypratáním bytu.

Sťažovateľ sa domnieva, že „je namieste priznať mi finančnú ujmu vo výške majetku, ktorý bol postupom exekútora spôsobený. Tým, že exekútor dňa 14. 7. 2003 nevykonal žiaden súpis majetku, je neprevertiteľný stav majetku, ktorý sa k tomuto dňu znehodnotil. Podľa môjho názoru ide o hodnotu vo výške 500 000 Sk“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že postupom súdneho exekútora pri vykonaní exekúcie vypratáním bytu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex 709/2002, komory a ministerstva spravodlivosti v súvislosti s nedôsledným prešetrením jeho sťažností týkajúcich sa označeného exekučného konania boli porušené jeho základné práva podľa čl. 16, čl. 20 a čl. 21 ústavy a zaviazal ich uhradiť mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 000 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie nasledovných základných práv postupom uvedených orgánov verejnej moci, a keďže v sťažnosti neoznačil konkrétny odsek zákonného znenia toho-ktorého základného práva, ústavný súd ich uvádza v relevantnom znení.

Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 21 ods. 1 ústavy obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.

Preskúmaním obsahu sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že podstatou sťažovateľových námietok je jeho nespokojnosť s postupom súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex 709/2002, ako aj s postupom komory a ministerstva spravodlivosti v súvislosti s prešetrením jeho sťažností týkajúcich sa označeného exekučného konania.

Podľa § 218a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „exekučný poriadok“) fyzické osoby a právnické osoby, teda sťažovatelia, sa môžu obracať na ministerstvo spravodlivosti a na komoru so sťažnosťami na činnosť komory a na činnosť exekútorov. Sťažnosti na činnosť komory vybavuje ministerstvo spravodlivosti. Sťažnosti na činnosť exekútorov vybavuje komora. Sťažovateľ môže požiadať ministerstvo spravodlivosti o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti komorou.

Ústavný súd konštatuje, že preskúmanie postupu, resp. činnosti súdneho exekútora spadá v prvom rade do pôsobnosti komory ako samosprávnej stavovskej organizácie. Následne sťažnosti na činnosť komory vybavuje ministerstvo spravodlivosti, ktoré sťažovateľ môže požiadať aj o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti komorou, v čom však sťažovateľ nebol úspešný. Podľa štandardnej judikatúry ústavného súdu neúspech v konaní neznamená porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že ústavný súd nebol príslušný na preskúmanie činnosti súdneho exekútora a komory, pretože v zmysle exekučného poriadku je konečnou inštanciou, ktorá preskúmava činnosť komory, ako aj ňou vybavené sťažnosti sťažovateľa na činnosť súdneho exekútora, ministerstvo spravodlivosti. Je teda nepochybné, že pred právomocou ústavného súdu tu stále existoval orgán verejnej moci, ktorý bol podľa zákona príslušný preskúmať postup uvedených orgánov.

Na základe tohto zistenia ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v časti pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 16, čl. 20 a čl. 21 ústavy postupom súdneho exekútora a komory vychádzal z princípu subsidiarity svojho konania o sťažnostiach namietajúcich porušenie základných práv alebo slobôd sťažovateľov, v dôsledku ktorého je o nich ústavný súd oprávnený konať len vtedy, keď sťažovatelia nemajú k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy pred iným orgánom štátu. Ústavný súd už predtým rozhodol, že nemá právomoc konať o návrhu fyzickej osoby na vyslovenie porušenia jej základných práv, ak im poskytuje ochranu právny poriadok použitím opravného alebo iného právneho prostriedku pred iným orgánom verejnej moci (obdobne napr. I. ÚS 1/97, II. ÚS 250/03).

Zistené skutočnosti viedli ústavný súd k záveru, že sťažnosť v tejto časti je potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Sťažnosť sťažovateľa v časti pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 16, čl. 20 a čl. 21 ústavy postupom ministerstva spravodlivosti ústavný súd už na predbežnom prerokovaní odmietol ako podanú oneskorene.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd vo svojich skorších rozhodnutiach judikoval, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie takejto sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti (obdobne napr. I. ÚS 22/02, III. ÚS 81/06).

Ústavný súd zistil, že listom zo 7. novembra 2005 sťažovateľ podal ministerstvu spravodlivosti sťažnosť na komoru, ktorá listom sp. zn. SKE 1348/05 zo 7. októbra 2005 vybavila jeho sťažnosť, ktorou namietal činnosť a postup súdneho exekútora v rámci exekúcie vypratáním bytu v konaní vedenom pod sp. zn. Ex 709/2002.

Na sťažnosť sťažovateľa reagovalo ministerstvo spravodlivosti listom sp. zn. 11007/2005-52 z 31. júla 2006, v ktorom zaujalo stanovisko k otázkam a problémom nastoleným sťažovateľom. Aj keď z predložených dôkazných materiálov nemožno jednoznačne zistiť, kedy sa sťažovateľ o vybavení svojej sťažnosti ministerstvom spravodlivosti dozvedel, je nepochybné, že o tejto skutočnosti musel mať vedomosť 22. novembra 2006. Toto zistenie vyplýva zo sťažovateľovho listu z 22. novembra 2006, ktorým reagoval práve na stanovisko ministerstva spravodlivosti z 31. júla 2006.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa na porušenie základných práv postupom súdneho exekútora, komory a ministerstva spravodlivosti z 12. februára 2007 bola ústavnému súdu doručená 14. februára 2007. Keďže sťažovateľ o vybavení sťažnosti ministerstvom spravodlivosti musel mať vedomosť už 22. novembra 2006, je dostatočne preukázané, že sťažnosť podal po zákonom stanovenej lehote, teda po lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

V tejto súvislosti považuje ústavný súd za podstatné poučiť sťažovateľa o tom, že lehotu na podanie ústavnej sťažnosti nepočítal správne, ak sa domnieval, že ju môže odvíjať od momentu, keď mu bolo doručené vyrozumienie ministerstva spravodlivosti

sp. zn. 11007/2005-52 z 12. decembra 2006. Tento záver jednoznačne vyplýva z toho, že daným listom ministerstvo spravodlivosti nezaujalo stanovisko k sťažovateľovmu problému v merite veci. K zaujatiu stanoviska už ani nebolo v zmysle exekučného poriadku povinné, keďže túto povinnosť si splnilo, a to prešetrením namietaného postupu súdneho exekútora, o čom sťažovateľa upovedomilo listom z 31. júla 2006. Ústavný súd zistil, že listom z 12. decembra 2006 ministerstvo spravodlivosti už len vyrozumelo sťažovateľa o tom, že zotrváva na svojom skoršom stanovisku, sťažnosť považuje za vybavenú a bez ďalšieho ju zakladá.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a sťažnosť odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2007